

Procuratura Republicii Moldova
Procuratura Anticorupție

71

Republica Moldova, MD - 2004, mun. Chișinău, bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt, 198
tel. (+373 22) 257-401, fax (+373 22) 257-361, e-mail: proc-ant@procuratura.md

01.03.2023 nr.

- 2969 **Domnului Roman Cazan**
Secretar general adjunct
al Guvernului
- 2970 **Domnului Nicolae Zanevici**
Procuror-șef interimar al
Secției analiză criminologică
Și inițiative legislative

AVIZ

asupra proiectului de hotărâre pentru
aprobarea proiectului de lege
(modificarea Codului de procedură penală)

Procuratura Anticorupție a examinat proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr.122/2003 (*delimitarea competențelor Procuraturii Anticorupție și Centrului Național Anticorupție la investigarea cauzelor de corupție la nivel înalt*) (număr unic 123/MJ/2023), ca rezultat formulăm următoarele propuneri de îmbunătățire.

Art. I Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122/2003

4. Articolul 270.

aliniatul (1): la punctul 1) doar litera h) se abrogă.

5. Articolul 270¹.

aliniatul (1) se propune în următoarea redacție:

„(1) Procuratura Anticorupție exercită urmărirea penală în cazul infracțiunilor date în competența Centrului Național Anticorupție, săvârșite de persoanele prevăzute la art.270 alin.(1) pct.1) lit. a)-e) și i).”

Potrivit proiectului, aferent competenței procurorului la exercitarea urmăririi penale, se propune abrogarea lit. i) din pct.1) alin.(1) art.270 [*angajații Centrului Național Anticorupție, în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu*] cu instituirea competenței speciale Procuraturii Anticorupție la exercitarea urmăririi penale în raport cu subiecții speciali (angajații Centrului Național Anticorupție) pentru infracțiunile săvârșite în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu.

Considerăm imperios a menționa că, păstrarea reglementării propuse a fi instituite la art.270¹ alin.(1) conform proiectului, ar depăși scopul propus și asumat

în Proiectul de modificare (delimitarea competențelor Procuraturii Anticorupție la investigarea cauzelor de corupție la nivel înalt). Or, stabilirea competenței Procuraturii Anticorupție și exercitarea urmăririi penale nemijlocit în cazul angajaților Centrului Național Anticorupție pentru săvârșirea infracțiunilor în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, presupune examinarea oricăror modalități normative incriminate în partea specială a Codului penal, săvârșite de acești subiecți speciali odată cu realizarea atribuțiilor funcționale (ex.: infracțiuni contra cinstei și libertății, contra sănătății, contra justiției, contra patrimoniului, etc).

Astfel, se impune păstrarea lit. i) din pct.1) alin.(1) art.270, competență generală a procurorului pentru angajații CNA, în cazul săvârșirii de către aceștia a oricăror infracțiuni la exercitarea atribuțiilor de serviciu, iar pentru săvârșirea de către ei a infracțiunilor prevăzute de art.181¹–182, 239–240, 324–335¹ și art. 352¹ alin.(2) din Codul penal, intervine competența specială a Procuraturii Anticorupție, în sensul acestor propuneri pentru alin.(1) art.270¹.

Potrivit reglementării propuse a fi instituite la art.270¹ alin.(1) din prezentul Aviz, se realizează acțiunile asumate și care derivă din documentele de politici, respectiv se asigură limitarea competenței Procuraturii Anticorupție la investigarea doar a cauzelor de corupție de nivel înalt.

Art. II.

(1) Se propune excluderea textului „*la expirarea a 3 luni de*”.

(2) Se propune în următoarea redacție:

„(2) În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cauzele penale aflate la faza de urmărire penală, se transmit organelor de urmărire penală competente.”

Potrivit regulii generale prevăzute la art.56 alin.(1) din Legea nr.100 din 27.12.2017 cu privire la actele normative, [*Actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării*].

Cu titlu de excepție de la regula generală, poate fi stabilită intrarea în vigoare pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective. Or, potrivit proiectului, nu sunt prezentate argumentele și explicate temeiurile prevăzute de alin.(3) art.56 din Legea nr.100 care ar justifica derogări de la condițiile de publicare în ordinea generală prevăzută de lege.

Astfel, considerăm ca propunerea formulată pentru alin.(1), și anume, ca la momentul publicării urmează să intre în vigoare modificările operate la Codul de procedură penală, este una legală și potrivită.

Cu referire la prevederile generale cu caracter de limitare din alin.(2) [*cauzele penale aflate la etapa de urmărire penală, dacă nu a fost înaintată învinuirea, se transmit organelor de urmărire penală competente*], le considerăm suplimentare și vin în contradicție cu alte prevederi din legi organice speciale.

Este clară situația juridică potrivit căreia, doar cauzele penale aflate în faza de urmărire penală pot fi expediate organului competent de drept să efectueze în continuare urmărirea penală și acest proces nu ar trebui să fie condiționat de atribuirea unei calități procesuale persoanei. Practica existentă la zi cu privire la soluționarea chestiunilor de competență atât după materie cât și după persoană, nu înregistrează astfel de abordări nefundamentate. Or, atribuirea calității procesuale persoanei, reprezintă activități procesuale firești și caracteristice fazei de urmărire penală.

De altfel, prevederile art.283 din Codul de procedură penală stabilesc pentru faza de urmărire penală, mecanismele juridice de schimbare sau completare a unei acuzații oficiale în raport cu o persoană care a fost pusă sub învinuire sau chiar de scoatere de sub urmărire penală în condițiile art.284 din Codul de procedură penală, când se stabilesc temeiurile de fapt și de drept.

Un aspect important ce urmează a fi reținut, se referă la reglementarea juridică a competenței, și aici putem indica asupra situației de drept când competența la efectuarea urmăririi penale urmează a fi reglementată dublu în cazul construcției juridice a normei propuse în proiect, atât de dispozițiile Codului de procedură penală (norme speciale) cât și în situațiile prevăzute de Art. II alin.(2) al legii de modificare (normă generală) iar potrivit art.5 alin.(3) din Legea 100 [*În caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială*].

Astfel, la efectuarea urmăririi penale cu încălcarea prevederilor Codului de procedură penală referitoare la competența după materie sau după calitatea persoanei atrag nulitatea actelor.

Suplimentar celor indicate în aviz cu referire la proiectul de lege, în vederea aprecierii obiective a situației curente privind cauzele penale aflate în gestiunea Procuraturii Anticorupție, atât în exercitarea procurorului cât și conducerea urmăririi penale în cauzele aflate în gestiunea organului de urmărire penală din cadrul CNA, cât și prin prisma modificărilor care se propun a fi operate, Procuratura Anticorupție a realizat o analiză orientativă iar datele cu aproximație indică despre următoarele:

La moment, Procuratura Anticorupție are în gestiune aproximativ 1 163 cauze penale (485 cauze care se află pe rolul instanțelor de judecată la examinarea fondului, iar 678 cauze penale se află la faza de urmărire penală - 350 cauze care întrunesc condițiile art.269 (52%), 280 cauze care întrunesc condițiile art.270¹ (41%), iar în 48 cauze competența la efectuarea urmăririi penale a fost stabilită Procuraturii Anticorupție sau CNA prin ordonanța Procurorului General (7%).

Respectiv, odată cu operarea modificărilor aferent competenței procesuale atât după materie cât și după calitatea subiecților, la faza de urmărire penală, în gestiunea Procuraturii Anticorupție urmează să rămână aproximativ 406 cauze - 314 cauze în conducere (în gestiune la CNA) și 92 cauze în exercitarea urmăririi penale de către procuror. Aproximativ 272 cauze (40% din total) nu se încadrează în noțiunea de corupție mare și sistemică conform proiectului de lege (deci, nu implică subiecți speciali, quantumul mitei nu depășește 5 000 u.c. și respectiv mărimea prejudiciului nu se ridică la pragul de 50 000 u.c., pentru infracțiunile date în competența CNA conform art.269 după modificări).

Formal, aceste aproximativ 272 cauze ar urma să fie expediate după competență altor organe de urmărire penală potrivit delimitărilor de competență. Însă, în perioada de 3 luni de tranziție (conform propunerilor pentru Art. II alin.(2)), procurorii urmează să decidă procesual asupra cauzelor penale de referință, din care urmează să rămână și în competența CNA sau a Procuraturii Anticorupție pentru că acestea se află la etapa finală ai urmăririi penale și urmează să se adopte soluțiile legale în conformitate cu prevederile art.291 din Codul de procedură penală (cu posibilitatea stabilirii competenței prin ordonanța Procurorului General). Estimăm că o bună parte din aceste 272 cauze penale, vor fi soluționate de procurorii din Procuratura Anticorupție, în astfel de condiții, sarcina de a primi aceste cauze de către alte organe de urmărire penală sau procuraturi teritoriale, e destul de modestă.

Datele detaliate aferent analizei efectuate se prezintă corespunzător.

Anexă: Tabel privind analiza impactului modificărilor aferent competenței, pe 1 filă.

Cu respect,

**Procuror - șef
al Procuraturii Anticorupție**

Digitally signed by Dragalin Veronica
Date: 2023.03.01 14:08:35 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Veronica DRAGALIN

